

Београд, 9. 5. .2022.

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

**ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ И ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ МСР ГОРАНА
МИЛОСАВЉЕВИЋА „Исламизација, оријентализација и акултурација југоисточне
Србије у европским путописима XVI – XIX века“**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовано Комисију:

Комисију је именovalo Наставно-научно веће Филолошког факултета Одлуком број 1482/1 на седници 20.04.2022. године у саставу:

Ментор: **др Ема Петровић**, редовна професорка, Филолошки факултет – Београд
Ужа научна област: Оријенталистика
Датум избора у звање: 15.09.2016.

др Љиљана Чолић, редовна професорка, Филолошки факултет – Београд
Ужа научна област: Оријенталистика
Датум избора у звање: 07.07.2007.

др Мирјана Маринковић, редовна професорка, Филолошки факултет – Београд
Ужа научна област: Туркологија
Датум избора у звање: 17.04.2019.

др Драгана Ђорђевић, доценткиња, Филолошки факултет – Београд
Ужа научна област: Арапски језик и књижевност
Датум избора у звање: 22. 9. 2020.

др Александар Растовић, научни саветник, Историјски институт у Београду
Ужа научна област: Историја
Датум избора у звање: 26.05.2016.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име, име једног родитеља, презиме	Горан, Слободан, Милосављевић
Датум и место рођења	10.08.1987, Крагујевац
Наслов мастер тезе	<i>Врањски кадилук у другој половини XV и у XVI веку</i>
Датум и место одбране мастер тезе	26.11.2012, Филозофски факултет, Ниш
Научна област из које је стечено академско звање мастера	Историја

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Исламизација, оријентализација и акултурација југоисточне Србије у европским путописима XVI–XIX века

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација Горана Милосављевића, МА, написана је ћиричним писмом (Times New Roman, фонт 12, проред 1) и са списком коришћених извора и литературе, речником мање познатих термина и биографијом кандидата обухвата 230 страница двострано штампаног текста.

Поред резимеа на српском и енглеском језику са одговарајућим кључним речима и садржаја, теза је подељена у пет тематских целина: *Увод* (1 – 38), *Исламизација* (39 – 83), *Оријентализација* (84 – 137), *Акултурација* (138 – 206) и *Закључак* (207 – 211). Након побројаних тематских целина следе речник мање познатих термина, списак коришћених извора, списак коришћене литературе, биографија кандидата, Изјава о ауторству, Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и Изјава о коришћењу. Поглавља су смислено рашчлањена на већи број потпоглавља, која су даље подељена на мање целине, чиме је структура рада додатно учвршћена и олакшано читање рада. Списак коришћених извора садржи списак фондова Историјског архива Ниш, списак објављених извора садржи 46, док списак коришћене литературе садржи 250 библиографских јединица лексикона, монографија и чланака. Дисертација у истраживачком делу садржи осам графикана који приказују процене броја становника и домаћинства, подељених по конфесионалној припадности и у различитим временским периодима.

1. У **уводном поглављу** кандидат се бави жанровским одређењем путописа и анализира различите дефиниције путописне књижевности као и дефиниција културе. Међу изнетим дефиницијама еминентних аутора кандидат издваја најрелевантније за обраду комплексних културолошких процеса задатих темом дисертације. У уводном поглављу су обрађени досадашњи напори на расветљавању процеса обухваћених темом, као и извори сазнања и литература, коришћена као полазиште за настанак тезе. Кандидат се осврће на секундарне изворе сазнања у виду архивске грађе и османских дефтера и њихове предности и мане за обраду теме, наглашавајући значај мултидисциплинарног метода и приступа при обради теме. *Увод* има следећа потпоглавља:

1.1. *Путописна књижевност и студије културе*: у овом потпоглављу кандидат обрађује имаголију као интердисциплинарну грану компаратистике, која у себи садржи елементе књижевне критике, психологије, социологије, антропологије, етнопсихологије, историје и других наука и дисциплина. Овде је наглашен значај имагологије, чији је примарни задатак проучавање слике коју једна књижевност ствара о другом народу и култури, као и проучавање културног контекста на основу кога је писац изградио слику посматраног подручја, народа или културе. У наредним потпоглављима кандидат хронолошким редоследом, кроз имаголошку анализу, представља најзначајније путописе који ће бити коришћени за настанак тезе.

1.1.1. *Откривање Османског царства – путописи у XVI веку*

1.1.2. *Доба „Радозналог путника“ – Путописи у XVII веку*

1.1.3. *Царство у кризи – путописци у XVIII веку*

1.1.4. *Национално буђење хришћана у Османском царству – путописци у XIX веку*

1.2. *Географско-просторни оквир*: у овом поглављу кандидат поставља географске оквире теме, на основу културолошког и историјског јединства подручја југоисточне Србије.

1.3. *Хронолошки оквир*: кандидат у овом потпоглављу дефинише и образлаже хронолошки оквир теме и доноси сажети приказ историјских околности, које су снажно утицале на културолошко обликовање посматране области.

2. У поглављу о **исламизацији** кандидат обрађује овај процес полазећи од самих почетака ислама као религије, анализирајући све специфичности османског ислама уочљиве кроз призму путописне књижевности, односно културолошких аспеката којима је Османско царство

извршило утицај на балканске хришћане. У потпоглављима које се налазе у оквиру ове целине тезе обрађен је настанак, развитак и опадање заједница муслимана у градовима југоисточне Србије, као и најзначајније етничке групе које су претежно сачињавали припадници исламске вере:

- 2.1. *Муслимани југоисточне Србије до 1878. године*
- 2.2. *Роми*
- 2.3. *Черкези*
- 2.4. *Егзодус*
- 2.5. *Деосманизација и вестернизација*

3. **Оријентализација:** Полазећи од кратког осврта на карактеристични систем управљања Османским царством, уз упоредну анализу управе над балканским и арапским провинцијама државе, кандидат у четири потпоглавља, даље подељених на мање целине, анализира све сфере друштвеног живота на простору југоисточне Србије у којима је специфична оријентално-исламска култура имала значајног утицаја, а што је забележено кроз путописну књижевност у различитим епохама обухваћених темом овог рада.

- 3.1. *Државна управа у служби оријентализације*

- 3.2. *Економски основ оријентализације:* У овом потпоглављу кандидат, користећи богату путописну грађу, анализира корените промене у економским односима, односно оријентализацију на пољу занатске и пољопривредне производње, трговине, а чија је срж садржана у најупечатљивијем комплексу чаршије – срцу сваког оријенталног града, чија суштина је објашњена у последњој целини овог потпоглавља.

- 3.2.1. *Путовање балканским провинцијама Османског царства*
- 3.2.2. *Оријентализација пољопривреде*
- 3.2.3. *Предузимљивост или судбина – оријентализација трговине*
- 3.2.4. *Од златара до кујунџије*
- 3.2.5. *Чаршија – срце оријенталног града*

- 3.3. *Народни живот и менталитет Оријента:* Кроз ово потпоглавље обрађен је утицај исламско-оријенталне културе на различите аспекте друштвеног живота, а смислена подела на мање целине олакшава праћење и сагледавање овог комплексног процеса.

- 3.3.1. *Верски празници*
- 3.3.2. *Обичаји становништва*
- 3.3.3. *Одевање*
- 3.3.4. *Песме и игре*
- 3.3.5. *Храна и пиће*
- 3.3.6. *Пороци истока*

- 3.4. *Књижевност и језик:* у овом потпоглављу дат је кратак преглед оријентализације првенствено језика, односно народног говора на простору југоисточне Србије.

- 3.5. *Положај жене:* значајно питање положаја жене обрађено је кроз призму путописа у оквиру наведеног потпоглавља.

4. Кандидат се у поглављу о **акултурацији** бави утицајем специфичне источњачке културе, које су Османлије донеле на просторе југоисточне Србије, на средњовековну балканско-хришћанску материјалну заоставштину из претходног периода, посматран из угла већег броја путописаца у широком хронолошком оквиру задатом темом рада.

- 4.1. *Задужбинари*: У овом потпоглављу анализиран је утицај вакуфа, односно карактеристичног муслиманског задужбинарства, на акултурацију насеља југоисточне Србије.
- 4.2. *Ентеријер оријенталног дома – интима и удобност*: Путописи, који представљају основ и полазиште за обраду културолошких процеса обухваћених темом, обухватају првенствено спољни, односно највидљивији део утицаја Оријента на градове, али је из одређеног броја сведочанстава различитих путописаца, кандидат у овом потпоглављу анализирао стамбену културу и акултурацију унутрашњег уређења домова на простору југоисточне Србије.
- 4.3. *Оријентална варош*: у овом потпоглављу кандидат образлаже развитак и трансформацију стамбених квартава – махала, унутар османских вароши југоистока Србије. Потпоглавље је подељено на целине ради лакше прегледности.
  - 4.3.1. *Ниш*
  - 4.3.2. *Пирот*
  - 4.3.3. *Бела Паланка*
  - 4.3.4. *Лесковац*
  - 4.3.5. *Врање*
  - 4.3.6. *Прокупље*
  - 4.3.7. *Курушумлија*
- 4.4. *Објекти сакралне намене*: У овом потпоглављу обрађени су сви објекти грађени из потпуно или делимично религиозних побуда, односно у чијој се основи налази служба Алаху, верско и световно образовање, милосрђе и друге побожне сврхе. Потпоглавље је подељено на смислене целине које обухватају појединачне врсте објеката.
  - 4.4.1. *Џамије*
  - 4.4.2. *Завије и текије*
  - 4.4.3. *Хамами*
  - 4.4.4. *Чесме и себиљи*
  - 4.4.5. *Шедрвани*
  - 4.4.6. *Имарети*
  - 4.4.7. *Мектеби*
  - 4.4.8. *Медресе*
  - 4.4.9. *Турбета*
  - 4.4.10. *Гробља-мезари*
- 4.5. *Профана архитектура*: У овом потпоглављу кандидат обрађује остале значајне објекте, описане у делима путописаца, а чија намена нема религиозни карактер, али је у архитектури уочљив процес акултурације. Потпоглавље је подељено на целине које обухватају појединачне врсте објеката.
  - 4.5.1. *Тврђаве*
  - 4.5.2. *Ханови и каравансараји*
  - 4.5.3. *Мензилхане*
  - 4.5.4. *Мостови*
5. **Закључак**: кандидат у овом поглављу доноси закључна разматрања, класификује и сажима коришћене путописе, резимира имаголошко утемељење рада, односно слику процеса исламизације, оријентализације и акултурације настале кроз призму путописаца различитог порекла, побуда, мотива и предрасуда. У закључку су јасно и прегледно истакнути најзначајнији донети опсежног истраживања комплексних културолошких процеса, али је дискретно указано и на даље правце и методе сличних истраживања.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација Горана Милосављевића је савесно и зрело урађен рад, писан не само на основу одличног познавања путописних бележака, релевантне литературе и извора, него и са способношћу за њихову критичку процену, те стога представља важан допринос културологији и познавању културолошких процеса на нашим просторима.

У уводном поглављу дисертације кандидат поставља предмет истраживања – анализу процеса исламизације, оријентализације и акултурације кроз призму путописне књижевности настале у периоду XVI–XIX века. Овде кандидат наводи различите дефиниције путописне књижевности, културе и појмова оријентализације и акултурације позивајући се на еминентне ауторе у наведеним областима. Поред предмета истраживања кандидат, кроз дефинисање путописне књижевности, поставља имаголошке основе проучавања, као и циљеве истраживања, коришћене методе, значај и актуелност теме, образлаже списак примарне и секундарне грађе, уз осврт на домете досадашњих проучавања. Основу за истраживања чини путописна грађа, подељена и систематизована хронолошки у четири целине. У уводу су анализирани путописци и извршена је имаголошка анализа кроз квалитативну процену значаја њихових записа, објективности и вредности података које доносе, чиме је дат контекст за даљу имаголошку и културолошку анализу. У наставку уводног поглавља кандидат сажето и смислено поставља хронолошке и географске оквири теме, успостављајући одређење јединственог културолошко подручје југоисточне Србије.

Кандидат у поглављу о исламизацији доноси сажети историјски преглед настанка ислама као религије, развитка исламско-оријенталне цивилизације и одређене специфичности Османског царства у односу на раније муслиманске државе и њихове управно-административне системе. Вешто користећи путописну књижевност у комбинацији са релевантном литературом и необјављеном архивском грађом, кандидат доноси уравнотежену анализу процеса исламизације на простору југоисточне Србије из потпуно новог, културолошког угла. У потпоглављима које сачињавају ово поглавље представљен је настанак, развитак и нестајање исламских заједница на простору југоисточне Србије кроз призму путописне књижевности. Коришћењем других извора сазнања, кандидат поткрепљује или оповргава наводе појединих путописаца, док поједине статистичке податке значајне за тему додатно наглашава и појашњава графиконима. У потпоглављима о Ромима и Черкезима обрађене су ове две етничке групе, њихова култура и историјски развитак на посматраном простору, кроз призму путописне књижевности и уз коришћење релевантне литературе и извора.

Кандидат у поглављу о оријентализацији обрађује утицај оријентално-исламске културе и цивилизације на културне обрасце, односно менталитет, обичаје, језик и народни живот становништва југоисточне Србије кроз призму путописне књижевности. Кроз сажету анализу државне управе у балканским провинцијама Османског царства створен је увод у ово поглавље у коме су нарочито наглашене економске прилике као фактор оријентализације. Последње речено сликовито је образложено кроз потпоглавље о економији, које је даље подељено на целине о саобраћају, трговини, занатству и чаршији, као срцу оријенталног града. У овом делу тезе, користећи релевантну путописну грађу и литературу кандидат уверљиво указује на везу између трансформације привредних делатности и оријентализације. Потребе растуће муслиманске популације у великој мери су измениле привредне односе и пољопривредну производњу југоисточне Србије, што је било предуслов за оријентализацију целокупног друштвеног живота и менталитета становништва. У наставку се кандидат, кроз потпоглавље о народном животу и менталитету Оријента, осврће на различите аспекте оријентализације, промене у обичајима, одевању, исхрани и нарочито значајној појави кафе и дувана. Стављајући путописну књижевност у први план, кандидат доноси нови и занимљив поглед на оријентализацију живота у насељима југоисточне Србије у османско време и утицај који је оријентална култура имала на свакодневни живот људи. У потпоглављу о језику и књижевности указује се на везу између оријентализације и појаве турцизама у народном говору, нарочито градског становништва, где је и бројност муслиманске популације била већа током читавог периода османске власти. Положај жене, као тема која све више добија на актуелности, а којој у прошлости није посвећено ни приближно довољно пажње, обрађен је кроз посебно потпоглавље ове дисертације. Користећи путописну грађу, где нарочито значајно место припада неправедно запостављеној списатељици Јелени Јов. Димитријевић, кандидат доноси

нешто другачији поглед на положај жене у односу на општеприхваћене предрасуде везане за муслимански свет.

Полазећи од поставке да су за највећу групу страних путописаца највидљивије биле управо промене у архитектури, кандидат у поглављу о акултурацији анализира трансформацију балканско-хришћанских градова у оријенталне вароши на простору југоисточне Србије. Сматрајући специфичну муслиманску институцију вакуфа за кључ у акултурацији хришћанских насеља централног Балкана, аутор у првом потпоглављу доноси кратак осврт, историјски развитак и специфичности задужбинарства у Османском царству. У наредном потпоглављу, користећи путописну књижевност и увид у збирку металног покућства Народног музеја Ниш, кандидат излаже утицај Оријента на унутрашње уређење дома, стамбену културу и нарочито битну чињеницу да оријентална архитектура није тежила монументалности, већ приближавању природи и очувању породичне интиме, што се огледа у значају унутрашњих вртова и башти, изложености сунчевој светлости, али и затворености од нежељених погледа високих зидовима и недостатку прозора према спољашњости. У наредном потпоглављу кандидат сагледава ширу слику, односно развитак оријенталне вароши, настанак муслиманских махала око значајних верских објеката, као и њихов развитак у градовима југоисточне Србије. У мањим издвојеним целинама сагледани су и поједини типично оријентални објекти, који су оставили трага и у путописној књижевности, али и изворима друге врсте као што су фотографије и скице, што даје нарочиту вредност проучавању акултурације насеља из првенствено културолошког угла. Кандидат у наредна два потпоглавља поново сужава перспективу обрађујући одвојено већи број објеката оријенталног порекла, односно архитектуралних облика насталих кроз процес акултурације. Прво су, кроз призму путописне књижевности и секундарних извора сазнања, обрађене џамије, које су често били први објекти подизани након освајања насеља, док за њима следи целина о завијама и текијама, које су у неким случајевима чак и претходиле подизању џамија. Кандидат затим анализира објекте хамама, чесми, шедрана, имарета, мектеба, медреса, турбета, мезара и у последњем потпоглављу се осврће на акултурацију тврђава, ханова и каравансараја, мензилхана и мостова.

У закључку кандидат превасходно класификује и сажима путописну књижевност, односно оне путописце чија су дела коришћена за настанак рада. Он издваја највећу групу путописаца коју чине дипломатско-обавештајни представници западно-хришћанских земаља на путу за Цариград или друге центре Османског царства. У тој групи се издвајају Бенедето Рамберти, Антун Вранчић, Ожер Гислен де Бузбек, Марк Антонио Пигафета, Паоло Контарини, Мелхиор Безолт, Лефевр, Адам Венер, Вратислав од Митровице, Фридрих Зајдел, Рајнолд Лубенау, Фокс, Томас Гловер, Луј де Еј, Конрад Јаков Хилдебрант, Мишел Кикле, Анри Пуле, Џон Бурбури, Јакота Јаков Гјонорић Палмотић, Обри де ла Мотреј, Гералд Корнелијус фон дер Дриш, Самуел фон Шметау, Фрањо Михановић, Варнава Росић, Луј Феликс – Огуст Божур, Едмунд Спенсер, Јохан Георг Хан и други. За истраживање значајну групу путописаца чине свештеници, припадници трговачких компанија и племићи жељни авантуре и путовања, где се издвајају Ханс Дерншвам, Питер Манди, Стефан Герлах, Саломон Швајгер, Хенри Блант, Кристијан фон Валсдорф и нарочито Мери Вортли Монтагју и Севијор Лусињан. Засебну групу путописаца чине западни путници кроз Османско царство у XIX веку, када су знатно промењене историјске околности измениле и начин посмартанја царства и његову моћ и потенцијале, а порасло је интересовање за судбину хришћана у царству. У ту групу сврстани су чувени Ламартин, Ами Буе, Вилијем Кинглејк, Џорџ Томас Кепл, Франсис Ерве, Бартоломео Силвестер Куниберт, Жером-Адолф Бланки и други. Кандидат нарочито наглашава улогу дипломата, секретара, трговаца и других путника из Кнежевине и Краљевине Србије, односно личности које су долазиле у пределе југоисточне Србије у деценијама које су претходиле одласку Османлија 1878. године. У ову групу смештени су Стевча Михаиловић, Милан Трајковић, Милорад Поповић Шапчанин, Милан Ђ. Милићевић и Стојан Новаковић. За истраживање је од нарочитог значаја Феликс Каниц, који је у више наврата током друге половине XIX века боравио на простору југоисточне Србије. Кандидат нарочито наглашава значај „домаћих“ путописаца османског порекла, њихову слику о „себи“, односно о култури и друштву из кога потичу, где издваја Хаџи Калфу и Евлију Челебију и до одређене мере Ахмет Хафис Шефик Мидхат-пашу, управника Нишког пашалука од 1861. до 1864. године. Најмању, али садржајно значајну групу путописаца, чине поједини руски и јерменски путописци, међу којима се издвајају Ованес Товмаџијан, Гукас Инџиџијан, Јегор Петровић Ковалевски и Ђорђе Ивановић Бобриков. У наставку закључног поглавља кандидат

резимира резултате рада и последице дуготрајних процеса обухваћених темом тезе на културолошки мозаик југоисточне Србије.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. *Нишке џамије у османским пописима и делима путописаца: пет векова доминације ислама*, Зборник радова Народног музеја Ниш 22 (2013), 105 – 114.
2. *О континуитету средњовековних друштвено-економских група у Османском царству: власи и војници у очима савремене историографије*, Зборник радова са Трећег међународног интердисциплинарног скупа младих научника друштвених и хуманистичких наука Контексти, Нови Сад 2017, 655 – 664.

VII ЗАКЉУЧЦИ, ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат се детаљно упознао са целокупним доступним корпусом путописа насталих у посматраном периоду, у којима постоје помени предела југоисточне Србије, њиховим савременим тумачењима, релевантном литературом и архивским и документарним изворима сазнања. Поред систематичног и крајње озбиљног приступа материјалу и грађи, кандидат је показао и добро владање релевантном стручном и научном литературом и изворима, којима је утемељио своје налазе и ставио их у одговарајући контекст. Кроз детаљну и савесну имаголошку обраду путописне књижевности и користећи интердисциплинарни приступ провере чињеница упоредном анализом са другим, традиционалним изворима, кандидат је на целовит начин обрадио процесе исламизације, оријентализације и акултурације на простору југоисточне Србије. На овај начин, стављајући у први план културолошки приступ и користећи савремени метод научне обраде, који је до сада у науци углавном био запостављен, кандидат је дугорочне процесе у култури, раније обрађиване узгредно, ставио у први план, чиме је попунио део празнине у досадашњим проучавањима. Један од најзначајнијих закључака јесте чињеница да је кроз путописну књижевност и интердисциплинарни научни приступ могуће пратити комплексне процесе исламизације, оријентализације и акултурације на простору југоисточне Србије у широком временском периоду од XVI до XIX века. Овакав приступ обради теме доноси нове одговоре на одређена културолошка питања доприносећи оригиналном научном значају дисертације.

Резултати представљени у дисертацији потврђују да је кандидат остварио циљеве постављене у пријави дисертације. Кроз строгу имаголошку обраду путописне књижевности и упоредну анализу са другим изворима сазнања остварен је најцеловитији и иновативни приступ процесима исламизације, оријентализације и акултурације на посматраном простору. Списак коришћених извора и литературе, наведен на крају тезе, као и сам њен текст иду у прилог чињеници да је кандидат постављене претпоставке обрадио детаљно и посматрајући их из различитих углова. Овим радом је попуњен део празнине у ранијим проучавањима исламизације, оријентализације и акултурације, али је постављен и методолошки основ за даље унапређење и надоградњу научних сазнања о посматраним процесима из угла културологије.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

На основу *“Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду”* и налаза у извештају из програма „iThenticate“, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације **„Исламизација, оријентализација и акултурација југоисточне Србије у европским путописима XVI – XIX века”** аутора **Горана Милосављевића**, констатира се да утврђено подударње текста износи **16%**. До наведеног процента подударња текста дошло је, у највећој мери, услед чињенице да је кандидат за научни апарат користио фусноте, а не парентезу, што је програм препознавао као подударње у тексту.

Овај степен подударности у складу је са Чланом 9. *Правилника*.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. „Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду“, др Ема Петровић као ментор стоји на становишту да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

Кандидат је резултате свог истраживања протумачио на релевантан и убедљив начин и приказао прегледно и систематично, јасним и прецизним научним језиком.

IX ПРЕДЛОГ

С обзиром на то да је у питању опсежно и детаљно истраживање чији су резултати вредни за оријенталистику препоручујемо Већу да овај рад прихвати као докторску дисертацију, а кандидата позове на усмену одбрану пред комисијом:

др Ема Петровић, редовни професор

др Љиљана Чолић, редовна професор

др Мирјана Маринковић, редовна професор

др Александар Растовић, научни саветник

др Драгана Ђорђевић, доцент